

APROBATÎn sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 5.03.2008

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 262 din 4.03.2008

**Parlamentul României
Camera Deputaților****INFORMARE****privind participarea Delegației Parlamentului României
la "Reuniunea de iarnă" a Adunării Parlamentare
a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa
(Viena, 21-22 februarie 2008)**

În perioada 21-22 februarie a.c., s-au desfășurat la Viena, Austria, lucrările celei de-a șaptea Reuniuni de iarnă a Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (**AP OSCE**).

Agenda reuniunii a inclus:

- lucrările Comisiei Permanente a AP OSCE;
- lucrări ale celor trei comisii generale ale AP OSCE;
- o dezbatere specială pe probleme politice actuale: Kosovo, Scutul anti-rachetă și Tratatul privind Forțele Armate Convenționale din Europa (**TCFE**).

Au fost prezente 48 de delegații parlamentare naționale ale AP OSCE din cele 56 state participante la OSCE, 3 delegații ale partenerilor mediteraneeni pentru cooperare ai OSCE, reprezentanți ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, ai Adunării Uniunii Europei Occidentale și ai unor instituții ale OSCE, în total peste 350 de participanți din care circa 280 de parlamentari.

Din partea Delegației Parlamentului României la AP OSCE au participat: domnii deputați Cristian Rădulescu (PD-L) - președintele Delegației, Attila Kovács (UDMR) și Vladimir Mircea Fârșirotu (PRM), doamna deputată Rodica Nassar (PSD), domnii senatori Puiu Hașotti (PNL) și Constantin Găucan (PRM), precum și doamna senatoare Doina Silistru (PSD). De asemenea, la lucrări au participat: domnul Mario Ruse, secretar al Delegației din partea Camerei Deputaților, și doamna Adriana Pescaru, secretară a Delegației din partea Senatului.

La diverse secțiuni ale reuniunii au mai participat reprezentanți ai Misiunii Permanente a României pe lângă organizațiile internaționale de la Viena și ai Ambasadei României la Viena.

Lucrările Comisiei Permanente a AP OSCE au fost deschise, în dimineața zilei de 21 februarie a.c., de către președintele AP OSCE, domnul Göran Lennmarker (Suedia). Principalele puncte din agenda Comisiei au fost:

1. Președintele Lennmarker a punctat activitățile la care a participat ulterior Reuniunii de toamnă din anul 2007, respectiv:

- Conferința privind Intoleranța și discriminarea împotriva musulmanilor (Cordoba, Spania, 9-10 octombrie 2007);

- vizitele efectuate în: SUA (17-19 octombrie 2007), Federația Rusă (în lunile octombrie și decembrie 2007); Turcia (unde a avut o întrevedere cu președintele Turciei); Algeria (stat partener mediteranean pentru cooperare al OSCE); Orientul Mijlociu (în perioada 2-9 februarie a.c.) unde a avut întrevederi cu autoritățile din Israel, Palestina și Iordania (în Tel Aviv, Ierusalim, Ramallah și Amman) pe marginea evoluțiilor din regiune.

Pe agenda domnul Lennmarker figurează, în viitorul apropiat, prezența, la St. Petersburg, la Adunarea Parlamentară a Comunității Statelor Independente, urmată de vizite în Maroc, Tunisia și regiunea Caucazului.

2. Domnul Hans Raidel (Germania), a prezentat, în calitate de trezorier al AP OSCE, un raport în care a evidențiat faptul că auditorii externi au acordat cele mai înalte aprecieri managementului financiar al AP OSCE. Domnul Raidel a solicitat șefilor de delegații naționale din țările care nu au achitat contribuțiile pentru anul fiscal 2007-2008, să facă demersurile necesare (precizăm că România a achitat contribuția integral și în termen).

3. Domnul Marc Perrin de Brichambaut (Franța), secretarul general al OSCE, s-a adresat participanților evidențiind faptul că, în calitate de parte integrantă a OSCE, AP OSCE este afectat de problematica din OSCE. Domnia sa a trecut în revistă principalele documente adoptate de Consiliul Ministerial al OSCE (Madrid, 29-30 noiembrie 2007), a apreciat apoi că, în acest context, este benefică adoptarea în premieră a unui calendar pe 3 ani cu arondarea viitoarelor președinții (în 2008 - Finlanda, în 2009 - Grecia, în 2010 - Kazahstan și în 2011 - Lituania), a continuat enumerând declarațiile ministeriale și deciziile adoptate la Madrid, și, în final, a menționat că la nivelul OSCE a apărut propunerea de elaborare a unei noi carte.

A urmat o secțiune în care participanții au adresat domnului de Brichambaut întrebări. Am reținut următoarele intervenții:

- a) domnul Oleh Bilorus (președintele Delegației din Ucraina) a solicitat prezentarea motivelor care crează dezechilibre în spațiul OSCE și care contribuie la insuficienta efectivitate a organizației și a cerut lămuriri privind abordarea actuală a conceptului de securitate de către OSCE.
- b) **domnul Alexander Kozlovski (președintele Delegației din Federația Rusă) a apreciat situația din OSCE ca fiind "alarmantă" deoarece, în opinia domniei sale, OSCE nu mai poate răspunde provocărilor curente.** Domnul Kozlovski a afirmat că sunt multe probleme care se ridică cu referire la reforma OSCE, subliniind aici importanța adoptării unei noi carte și invitând participanții să ia parte la efortul elaborării acesteia. **Vorbitorul a acuzat apoi modul autonom în care Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) funcționează și procedurile utilizate de acesta în misiunile de observare de alegeri, reiterând criticile anterior exprimate de Delegația Federației Ruse privind lipsa unui control asupra ODIHR.**
- c) domnul Petur Blöndal (Islanda), Reprezentantul special privind bugetul OSCE, a solicitat precizări privind consecințele neadoptării bugetului OSCE pentru anul 2008 și reducerii bugetului Secretariatului OSCE.
- d) domnul Joao Soares (președintele Delegației din Portugalia) a solicitat clarificări privind rolul pe care AP OSCE l-ar putea juca în întărirea

activităților din teren ale OSCE.

- e) doamna Anne-Marie Lizzin (Belgia) a ridicat problema afectării activității Misiunii OSCE din Kosovo datorită problemelor bugetare menționate.
- f) doamna Bahar Muradova (președinta Delegației din Azerbaidjan) a întrebat dacă OSCE este cu adevărat pregătit să rezolve problematica conflictelor, câtă vreme se constată o mare distanță între speranțele exprimate de către oficialii OSCE, cu ocazia fiecărei întreveneri cu parlamentarii Adunării, și rezultatele ulterioare.

În răspunsul său, domnul de Brichambaut a afirmat că:

- dincolo de criticile exprimate, rezultatele activităților OSCE sunt mai consistente decât cele obținute de alte organizații care acționează pe domenii similare;
- OSCE este cea mai cunoscută și inovativă organizație regională;
- există dificultăți în planul securității și al controlului armamentului;
- principalii actori lucrează multidimensional împreună cu OSCE pentru a îndeplini mandatul acordat la Madrid;
- cu referire la intervenția domnului Blöndal privind bugetul OSCE: situația nu este "ideală" și este nevoie de sprijin dinspre parlamentari către executiv pentru a preîntâmpina reduceri bugetare care privesc Secretariatul de la Viena;
- cu referire la Misiunea OSCE în Kosovo: este nevoie de angajamentul tuturor statelor pentru a susține această misiune care implementează un mandat dat de statele OSCE în interesul tuturor comunităților din Kosovo, mai ales că, în contextul în care ONU se retrage progresiv, rolul acestei misiuni devine tot mai important;
- privitor la ODIHR: își declină calitatea de a face observații și a anunțat că este deschisă competiția pentru ocuparea postului de director al ODIHR.

4. Domnul Spencer Oliver (SUA), secretarul general al AP OSCE, a mulțumit gazdelor pentru condițiile oferite reuniunii și a prezentat un raport în care a descris principalele activități derulate de la ultima Sesiune anuală (Kiev, 5-9 iulie 2007). Domnul Spencer Oliver a subliniat importanța participării parlamentarilor la misiunile de observare de alegeri care contribuie substanțial la dezvoltarea democratică în spațiul OSCE și a remarcat utilitatea Buletinului săptămânal al Adunării, editat și transmis fiecărei delegații naționale de către Secretariatul Internațional. Vorbitorul a apreciat calitatea muncii depusă de funcționarii Secretariatului Internațional în contextul în care, fără suplimentarea bugetului alocat, a avut loc o creștere a volumului de activități dezvoltat de AP OSCE.

5. Au fost succint prezentate misiunile de observare pentru alegerile desfășurate în ultima perioadă, astfel: Misiunea de observare a alegerilor parlamentare din Ucraina (30 septembrie 2007), Misiunea de observare a alegerilor parlamentare din Federația Rusă (2 decembrie 2007), Misiunea de observare a alegerilor parlamentare din Kirghizstan (16 decembrie 2007), Misiunea de observare a alegerilor prezidențiale din Georgia (5 ianuarie 2008) și Misiunea de observare a alegerilor prezidențiale din Armenia (19 februarie 2008).

Dintre comentariile avansate pe marginea acestui tip de activități, am reținut:

- a) doamna Anne-Marie Lizzin (Belgia), care a condus componenta recent desfășuratei misiuni internaționale de observare de scurtă durată din Armenia, a precizat că în Armenia s-a reușit și o întrunire informală de consultări cu

delegația Comunității Statelor Independente.

- b) domnul Alcee Hastings (SUA) a apreciat că în planul cooperării cu ODIR au apărut îmbunătățiri.
- c) Delegația din Irlanda a apreciat că ODIHR nu a monitorizat suficiente alegeri.
- d) președintele Lennmarker a solicitat parlamentarilor să facă demersuri pe lângă secretarii generali din propriile parlamente pentru a prevedea în bugete fonduri pentru viitoarele misiuni de observare de alegeri.

6. Au avut loc prezentări ale activităților unor comisii ad-hoc, astfel:

a) raportul vizitei efectuată, la Chișinău și Tiraspol, în perioada 12-14 noiembrie 2007, de domnul Josselin de Rohan (Franța), **președintele Comitetului ad-hoc privind Republica Moldova**, în baza invitației președintelui Parlamentului Republicii Moldova, domnul Marian Lupu.

Domnul de Rohan a avut întrevederi cu președintele Parlamentului Republicii Moldova, lideri ai unor partide parlamentare, negociatori ai ambelor tabere pe problema reglementării procesului transnistrean și lideri ai Sovietului Suprem transnistrean, precum și cu reprezentanți ai Misiunii OSCE în Republica Moldova (care a acordat asistență privind stadiul problemelor abordate în aceste întâlniri).

Raportul include considerații privind democratizarea Republicii Moldova, astfel:

- a fost apreciată pozitiv revizuirea codului electoral în acord cu comentariile ODIHR, ale Comisiei de la Veneția și ale Consiliului Europei;
- secțiunea de legislație privind finanțarea partidelor politice se află în proces de pregătire, dar unele drepturi de bază, incluzând și dreptul la liberă asociere, nu sunt întotdeauna respectate și nu s-a înregistrat nici un progres privind reglementările care privesc Biroul procurorului general, o mai veche cerință a Consiliului Europei;
- îmbunătățirile în sfera legiferării sunt adesea limitate datorită modului de implementare (exemplificând cu diminuarea pluralismului media);
- aprecierile Misiunii internaționale de observare a alegerilor locale din Republica Moldova, din 3 iunie 2007, au fost de bună administrare a procesului, însă nu s-a reușit îndeplinirea tuturor standardelor în materie;
- a fost exprimată îngrijorarea asupra faptului că Parlamentul a trecut, într-o primă fază, un pachet legislativ care urmărește restricționarea accesului deținatorilor dublei cetățenii la funcții publice, precum și în Parlament;
- a fost criticată lipsa de imparțialitate și de independență a judecătorilor;
- traficul de ființe umane și violența domestică sunt motive de îngrijorare pentru care comunitatea internațională solicită Republicii Moldova să adopte cu prioritate măsuri legislative dublate de acțiuni în implementarea acestora.

Senatorul de Rohan a asigurat autoritățile din Republica Moldova că rezoluția privind statutul Kosovo nu va crea un precedent pentru conflictul transnistrean și că integritatea teritorială, suveranitatea și independența Republicii Moldova vor fi pe mai departe sprijinite de OSCE.

Cu referire la conflictul transnistrean, domnul de Rohan a amintit în raport

faptul că din august 2006 autoritățile moldovene au început consultări bilaterale cu Consiliul Național de Securitate și alte structuri ale Federației Ruse. **Conținutul acestor discuții a fost doar parțial comunicat co-mediatorilor (din partea OSCE și a Ucrainei) și observatorilor UE și SUA și nu s-a realizat un progres decisiv în acest conflict.**

Referitor la situația școlilor cu grafie latină, raportul apreciază că:

- situația este blocată din anul 2006;
- 4200 de copii din șase școli moldovenești din Transnistria continuă să studieze în scriere latină în baza curriculei moldovenești;
- din 1994 autoritățile transnistrene amenință continuu cu închiderea acestor școli (și au efectuat încercări în acest sens) datorită refuzului de a fi transferate sub administrarea autorităților educaționale transnistrene, unde se studiază funcție de curricula transnistreană și în scriere chirilică.

Raportul subliniază faptul că dezvoltările democratice din Transnistria constituie subiect de îngrijorare pentru OSCE. Este astfel menționat cazul ultimilor doi membri ai grupului Ilașcu, Andrei Ivantoc și Tudor-Petrov Popa, întemnițați la Tiraspol și eliberați apoi în 2 și 4 iunie 2007, procesele de condamnare ale acestora fiind criticate de ODIHR, de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului și de alte organizații internaționale.

Pluralismul politic și libertatea presei sunt, potrivit Raportului, foarte limitate în Transnistria, existând o presiune politică constantă a autorităților de la Tiraspol asupra partidelor și mijloacelor media aflate în opoziție.

Raportul semnalează unele ambiguități în pozițiile autorităților din Republica Moldova și Transnistria și apreciază ca inacceptabilă lipsa de contacte directe între părțile aflate în conflict.

În **concluziile Raportului** se subliniază că:

- există un pesimism justificat privind o rapidă reglementare a conflictului transnistrean. Forțele de opoziție din Republica Moldova au exprimat opinii potrivit cărora situația este blocată de ambele părți;
- se constată un nivel scăzut de încredere între negociatorii și autoritățile ambelor părți;
- **unele forțe politice din Republica Moldova susțin că rațiunile impasului se găsesc și la Moscova;**
- AP OSCE ar trebui să continue încurajarea părților pentru a rezuma discuțiile în formatul de negociere "5 + 2";
- domnul de Rohan solicită Adunării sprijin pentru organizarea unei reuniuni parlamentare cu reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova și ai Sovietului Suprem transnistrean, care ar putea fi găzduită de Senatul Franței la Paris, aspectele tehnice urmând a fi convenite cu consultarea ambelor părți și în cooperare cu Misiunea OSCE în Republica Moldova.

Pe marginea Raportului a avut loc intervenția domnului Grigore Petrenco (președintele Delegației Republicii Moldova) care a spus că parlamentarii din Delegația Republicii Moldova sunt preocupați de modul în care informațiile despre dezvoltările democratice din Republica Moldova ajung la AP OSCE și la alte organizații internaționale.

Domnul Petrenco si-a exprimat dezamăgirea pentru concluziile

Raportului care privesc conflictul transnistrean și potrivit căroră "nu au loc contacte directe între părțile aflate în conflict", că "există un pesimism justificat privind o rapidă reglementare a conflictului transnistrean", și că "situația este blocată de ambele părți".

b) doamna Uta Zapf (Germania), președinta Grupului ad-hoc de lucru privind Belarus, a avansat sugestia organizării unui seminar privind dezvoltările democratice din Belarus.

7. Au avut loc prezentări de rapoarte de activitate ale reprezentanților speciali, astfel :

a) domnul Riccardo Migliori (Italia) a efectuat un scurt expozeu asupra activităților demarate de către domnul domnului Carlo Vizzini (Italia), recent numit Reprezentant special pentru lupta contra crimei organizate transnaționale, care din motive obiective nu a putut participa la această reuniune.

b) doamna Anne-Marie Lizzin (Belgia), Reprezentantul special privind Guantanamo, a apreciat că, urmare a procesului de reducere a numărului de deținuți de la Guantanamo, speră ca în Astana să avem un ultim raport pe această temă.

La acest punct a intervenit domnul Ben Cardin (SUA) care a declarat că personal se declară împotriva tuturor formelor de tortură și sprijină eforturile de eliminare a oricărei forme de umilire a deținuților.

c) domnul domnul Kimmo Kiljunen (Finlanda), Reprezentantul special pentru Asia Centrală, a apreciat că există premise ca Asia Centrală să fie mai activă în cadrul OSCE și a afirmat că în Turkmenistan există disponibilitate pentru cooperare parlamentară.

d) domnul Alcee L. Hastings (SUA), președinte emeritus al AP OSCE și Reprezentantul special pentru probleme mediteraneene, a punctat activitățile pe care le-a desfășurat (participări la seminarii și demersuri efectuate pe lângă autoritățile din SUA privind acordarea de sprijin pe probleme care privesc zona mediteraneană - cazul refugiaților din regiune).

e) domnul Petur Blöndal (Islanda), Reprezentantul special privind bugetul OSCE, în Raportul înaintat în scris, a evidențiat următoarele activități proprii:

- participarea la reuniunea Comisiei preparatorii de conturare a programului pentru anul 2008 (Viena, 3 iulie 2007), unde a avut discuții pe teme bugetare cu oficiali ai OSCE și a ajuns la concluzia că limitarea la un an a mandatului misiunilor OSCE, împreună cu abordarea decizională consensuală, tind să restrângă capacitatea OSCE de a elabora și implementa planuri și programe pe termen lung, ceea ce comportă riscuri în planul reducerii eficienței și al orientării misiunilor spre rezultate;
- vizita efectuată la prezența OSCE în Albania (în iulie 2007);
- scrisoarea, transmisă în luna octombrie 2007, către secretarul general al OSCE, cuprinzând comentarii pe marginea propunerii de buget unificat.

Domnul Blöndal a punctat activitățile preconizate pentru anul 2008 (discuții cu auditorii generali privind necesitatea ca aceștia să viziteze toate misiunile OSCE până la finalul lunii martie 2009; participarea la prezentarea propunerii de buget unificat pentru anul 2009; vizitarea sediului ODIHR din Varșovia).

f) domnul Roberto Batelli (Slovenia), Reprezentantul special pentru Europa

de Sud-Est, a expus obiectivele mandatului său, astfel:

- promovarea dialogului în toate segmentele societății, în particular la nivel parlamentar, în vederea încurajării reconcilierii și reabilitării în Europa de Sud-Est, și în particular în Balcanii de Vest, și pentru a contribui la transformarea și construcția de instituții democratice în regiune;
- menținerea unui contact strâns cu partenerii AP OSCE în cooperarea regională (inclusiv acțiune proprie ca punct focal în acest sens);
- rapoarte înaintate către Președintele Adunării privind situația din regiune;
- comunicarea cu actori relevanți pe problematica OSCE din regiune.

Domnul Batelli a amintit că, pe perioada deținerii de către AP OSCE a Președinției Troikăi Parlamentare, au fost organizate două evenimente majore, astfel:

- seminarul privind "Examinarea bugetului" (11 iunie 2007, Belgrad, Republica Serbia);
- conferința privind cooperarea regională, în 29-30 septembrie 2007, ca parte a Reuniunii de toamnă de la Portoroz, Slovenia.

Domnul Batelli a trecut în revistă participările domniei sale la activități în regiune (ulterioare nominalizării, în februarie 2006 pe această funcție) și a expus cele două activități preconizate în perspectivă: seminarul privind "Responsabilitățile și profesionalismul media în Europa de Sud-Est - Rolul auto-regulator al media în securitatea regională" și vizita de teren, estimată pentru a doua săptămână din luna mai, a unui grup din cadrul AP OSCE la misiuni din teren ale OSCE din regiune (în principiu cele din Skopje, Tirana și Podgorica).

g) doamna Hilda Solis (SUA), Reprezentant special pe probleme de migrație, a precizat că ultimele dezvoltări din acest domeniu vor constitui obiectul prezentării domniei sale efectuate în cadrul celei de-a doua comisii generale.

8. Au fost adoptate câteva decizii, astfel:

- privind temele supuse dezbaterii speciale din data de 22 februarie a.c. (Kosovo, Scutul anti-rachetă și Tratatul privind Forțele Armate Convenționale din Europa);
- privind numirea interimară a domnului Wolfgang Grossruck (Austria) ca raportor pentru Comisia generală pentru probleme politice și de securitate, în locul domnului Arminas Lydeka (Lituania) care nu mai este parlamentar.

9. Au fost prezentate activitățile viitoare, astfel:

- reuniunea Biroului (14 aprilie a.c., Copenhaga, Danemarca);
- Sesiunea anuală a Adunării (29 iunie-3 iulie a.c., Astana, Kazahstan);
- Reuniunea de toamnă 2008 (18-21 septembrie a.c., Toronto, Canada);
- reuniunea Biroului (3 decembrie a.c.) și Consiliul Ministerial al OSCE (4-5 decembrie a.c.), ambele la Helsinki, Finlanda.

Tot la acest punct, a fost aprobată solicitarea Delegației din Lituania de a organiza Sesiunea anuală din anul 2009, la Vilnius, în perioada 29 iunie-3 iulie, precum și solicitarea Delegației din Norvegia de a organiza următoarea Sesiune anuală, în anul 2010, în Norvegia, data și locația urmând a fi perfectate ulterior.

10. La ultimul punct, Delegația din Estonia a prezentat propunerea de a introduce în dezbaterile de la Astana tema privind securitatea cibernetică (un proiect de rezoluție pe această temă, pentru care Estonia se angajează să aducă contribuții).

Sesiunea comună a celor trei comisii generale a fost deschisă de domnul Göran Lennmarker, președintele AP OSCE, care a salutat participanții la cea de-a șaptea reuniune de iarnă care are loc la Viena, la sediul OSCE. Domnul Lennmarker a reiterate activitățile în care domnia sa a fost implicat după Reuniunea de toamnă din anul 2007, precum și cele din perioada imediat următoare, anterior prezentate în Comisia Permanentă.

Cu referire la misiunile de observare a alegerilor, vorbitorul a afirmat că AP OSCE nu va accepta limitarea numărului de observatori și a mulțumit statelor care au contribuit cu observatori la misiuni, precum și participanților la acestea care au avut sarcini dificile dar extrem de utile pentru procesele democratice.

În opinia domniei sale, este important ca în astfel de misiuni să nu utilizăm standarde duble, să configurăm standarde și nu să le coborâm nivelul, iar pentru aceasta există mecanisme care să ajute la o cât mai fidelă reflectare a voinței alegătorilor, prin monitorizarea proceselor nu doar din ziua votului, ci și din perioada premergătoare. Vorbitorul a evidențiat că misiunile de observare trebuie să aibă loc nu doar la est, ci și la vest de Viena și că Adunarea trebuie să depună eforturi pentru a participa la observarea alegerilor din SUA, noiembrie 2008.

Președintele AP OSCE a vorbit despre utilitatea conlucrării mai strânse cu statele din Asia Centrală, un bun prilej fiind următoarea sesiune de la Astana.

Vorbind despre dezbaterile speciale prevăzută în agenda reuniunii, domnul Lennmarker a atenționat că este esențial să nu pierdem ceea ce am dobândit (menționând aici explicit TCFE) și apoi a reliefat rolul tot mai mare al Misiunii OSCE din Kosovo. Cu privire la conflictele din spațiul OSCE, președintele Lennmarker a afirmat că trebuie să avem un OSCE funcțional și pentru aceasta este util ca parlamentarii să exercite presiune asupra guvernelor proprii.

Președintele AP OSCE a subliniat importanța partenerilor mediteraneeni și, în acest context, **a exprimat speranța domniei sale că Palestina ar putea, în cele din urmă, deveni un partener al OSCE.**

A urmat alocuțiunea doamnei Barbara Prammer, președinta Consiliului Național al Austriei și a Delegației Austriei, care a apreciat că sesiunea de iarnă a AP OSCE constituie un reper în pregătirea răspunsurilor la provocările cu care se confruntă statele OSCE.

Doamna Prammer a enumerat problemele în atenție, subliniind îndeosebi: importanța monitorizării alegerilor de către parlamentari (anunțând că, potrivit unei revizuri a legii electorale, recent adoptate, și alegerile din Austria pot face obiectul monitorizării), problema egalității de șanse între femei și bărbați în cadrul OSCE (ocazie cu care a evidențiat activitatea doamnei Tone Tingsgård, Reprezentant special pentru probleme de gen) și importanța temelor propuse pentru dezbaterile speciale: Kosovo (necesitatea continuării prezenței misiunii OSCE; viitorul Serbiei este în UE; necesitatea protejării drepturilor minorităților) Scutul anti-rachetă și Tratatul CFE (pronunțându-se pentru menținerea acestuia). A ținut să sublinieze importanța Forumului parlamentar de la Viena pentru combaterea traficului de ființe umane (februarie 2008), reuniune mondială organizată de Parlamentul austriac în cooperare cu UIP și Oficiul ONU împotriva drogurilor și criminalității, în cadrul Inițiativei mondiale de luptă împotriva traficului de ființe umane de sub egida ONU, în vederea coordonării eforturilor vizând combaterea traficului de ființe umane, în special prin îmbunătățirea

cadrlui legislativ pentru protejarea victimelor și înlăturarea cauzelor. De asemenea, s-a referit la necesitatea interzicerii totale a bombelor cu submuniție, menționând, în această privință, conferința pentru dezarmare organizată de ONU în Noua Zeelandă, precum și faptul că Austria a adoptat o lege care interzice bombele cu submuniție.

Doamna Teija Tiilikainen (Finlanda), secretar de stat, a transmis salutul președintelui-în-exercițiu (PiE) al OSCE, domnul Ilkka Kanerva (Finlanda). Din cuvântarea domniei sale am reținut:

- dimensiunea parlamentară este vitală pentru sănătatea OSCE;
- prioritățile Președinției finlandeze a OSCE (PF) pornesc de la țelul comun al construirii unei Europe stabile și libere. De la momentul Helsinki din 1975, Europa s-a transformat în bine, dar mai sunt încă multe de făcut. PF accentuează pe importanța continuității în munca OSCE, și salută decizia de la Madrid de a fixa până în anul 2011 președințiile viitoare ale OSCE;
- **conflictele din Republica Moldova, Georgia și Nagorno-Karabakh sunt în centrul atenției agendei PF**, PiE nominalizând deja un trimis special pentru a promova negocierile privind rezolvarea conflictelor, dorindu-se construirea de oportunități pentru întărirea încrederii dintre părți (nominalizate aici fiind Republica Moldova, Transnistria, Ossetia de Sud, Georgia, Nagorno-Karabakh, Armenia și Azerbaidjan);
- PF va sprijini rolul OSCE în promovarea securității politico-militare și a transparenței în Europa. Finlanda va intensifica focalizarea și activitățile OSCE;
- PF va acționa pentru o mai mare implementare a angajamentelor economice și de mediu și a dialogului cu privire la acestea. În anul 2008 dialogul se va centra pe căile de cooperare pe apă, maritime și continentale, și provocările pentru țările fără ieșire la mare;
- cu privire la drepturile omului, **PF are în vedere cu prioritate** combaterea traficului de ființe umane, promovarea toleranței și a non-discriminării, **în particular privind populațiile rroma și sinti**, și aducerea în atenție a problemei de gen în toate activitățile OSCE;
- **cu privire la Kosovo, prezenta Misiunii OSCE în Kosovo a fost, este și va fi foarte importantă pentru promovarea de stabilitate și dezvoltare democratică. Trebuie să facem tot ce este posibil pentru a asigura stabilitatea și coperarea regională și PF este determinată în acest sens;**
- cu privire la observarea de alegeri, PF apreciază că la actualele alegeri prezidențiale din Federația Rusă s-a făcut un pas înapoi față de alegerile parlamentare din 2007. PF apreciază că angajamentele OSCE cer statelor participante să invite și să găzduiască misiuni de observare al OSCE care trebuie să acopere toate fazele cheie ale procesului electoral. Cooperarea dintre ODIHR și AP OSCE în acest domeniu este de mare valoare. Rolul AP OSCE este important în sprijinul misiunilor și **PF plănuiește să conducă un dialog structurat privind alegerile** cu implicarea organizațiilor internaționale, adunărilor parlamentare și a ONG-urilor;
- cu privire la TCFE, PF apreciază că impasul negocierilor ridică serioase riscuri la securitatea noastră comună. TCFE este o piatră de hotar a securității militare europene. PF solicită părțile să continue dialogul pentru a identifica soluții;

- cele trei problematici - Kosovo, misiunile de observare de alegeri și TFCE - arată că OSCE este azi mai necesar decât oricând deoarece a rămas actorul central de securitate peste zona trans-atlantică și Eurasia și constituie locul unic unde se grupează toate problemele de securitate și actorii importanți;
- este nevoie de dezbateri și voință pentru a rezolva problematica care ne stă în față, care implică responsabilitate pentru protejarea instrumentului fragil care este OSCE și PF contează pe sprijinul AP OSCE în acest sens.

Au urmat întrebări adresate PF de către parlamentarii prezenți, între care am reținut:

- doamna Tone Tingsgård (Suedia), Reprezentant special pe problema egalității de gen, a solicitat detalii privind măsurile pe care PF le are în vedere pentru această problemă, în special cele capabile să garanteze femeilor o competiție corectă pentru posturile din OSCE.

- domnul Konstantinos Alysandrakis (Grecia) a întrebat dacă Finlanda va urma exemplul Austriei și va permite accesul misiunilor de observare de alegeri. Vorbitoarea a afirmat că **Grecia condamnă declarația de independență a Kosovo** și a întrebat dacă PiE apreciază oportună o poziție privind această declarație.

- domnul Tony Lloyd (președintele Delegației din Marea Britanie) a întrebat care este punctul de vedere al PiE privind independența ODIHR.

În răspunsul său, doamna Teija Tiilikainen a apreciat că mesajul PiE – cu referire la relația ODIHR-AP OSCE – este de strânsă unitate, iar în ce privește problema de gen, PF va face demersuri către statele participante pentru a ține seama de recomandările din domeniu.

Au urmat **lucrările celor trei comisii generale permanente ale Adunării** (Comisia pentru probleme politice și de securitate, Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu și Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare), desfășurate distinct, dezbaterile din comisii oferind oportunitatea pentru raportori de a prezenta și discuta idei pentru rapoartele care urmează a fi prezentate la Sesiunea anuală de la Astana din 2008.

În cadrul lucrărilor din **Comisia pentru probleme politice și de securitate**, prezidate de domnul Jean-Charles Gardetto (Monaco), a fost anunțată decizia Comisiei Permanente de numire interimară a domnului Wolfgang Grossruck (Austria) ca raportor al Comisiei.

Domnul Jerry Grafstein (Canada) a prezentat materialul realizat de senatorul Consiglio Di Nino (Canada), vicepreședinte al Comisiei, cu privire la urmările Declarației de la Kiev, domnul Di Nino neputând participa la Reuniunea din Viena.

Materialul a inclus o trecere în revistă a principalelor recomandări din Declarație care privesc această comisie și a modului în care acestea se reflectă în evoluțiile de după Sesiunea de la Kiev.

A fost subliniat și rolul femeii în rezolvarea conflictelor, apreciindu-se că pentru obținerea egalității drepturilor femeii este nevoie de un sprijin permanent.

S-a constatat cu regret faptul că rezultatele colocviului de la Washington, din anul 2005, nu au fost luate în considerare de către Consiliul Permanent al OSCE, iar Convenția privind statutul legal, privilegiile și imunitățile OSCE nu a putut fi adoptată de către Consiliul Ministerial de la Madrid.

Între aprecierile din raport, am reținut cele privind problematica securității

energetice unde **a fost menționat cazul României** care s-a angajat într-un dialog cu țările vecine pentru dezvoltarea de rute de transport energetic alternative de la bazinul Mării Caspice către Europa, România promovând de asemenea dezvoltarea proiectului Nabucco și a altor proiecte pan-europene privind conducte petroliere.

Domnul Vladimir Kulakov (Federația Rusă) a anunțat interesul deosebit al Federației Ruse pentru o abordare prioritară a problematicii terorismului și a solicitat sprijinul AP OSCE, inclusiv pentru a clădi un nou sistem în acest sens, care să înglobeze experiențele din domeniu.

Domnului Wolfgang Grossruck a prezentat viziunea domniei sale privind temele pentru Sesiunea anuală de la Astana, propunând ideea unei rezoluții privind transparența în OSCE și sugerând redactarea unui raport al primei comisii privind controlul parlamentar al forțelor armate.

A urmat prezentarea, urmată de o dezbatere, susținută de Ambasadorul Knut Vollebaek, Înalțul Comisar al OSCE pentru Minorități Naționale (**HCNM**).

Prezentăm sintetic principalele idei exprimate, astfel:

- expertiza și sfaturile parlamentarilor sunt prețioase în activitatea HCNM;
- epoca actuală este martora renașterii unui naționalism perturbator;
- naționalismul extrem are tendința de a se extinde dincolo de granițele unui stat pentru protejarea fraților etnici din statele vecine și acest fenomen este în creștere în spațiul OSCE (fără a nega, în unele cazuri, faptul că aceste preocupări pot fi motivate);

- oricare ar fi motivațiile, astfel de pași unilaterali sunt nocivi dacă sunt efectuați fără consultarea statului în cauză, adică trebuie respectate normele dreptului internațional care spun că protecția drepturilor minorităților este obligația statului pe al cărui teritoriu se află minoritatea;

- tratatele bilaterale și mecanismele multilaterale sunt instrumente utile pentru a depăși astfel de aspecte, iar HCNM sprijină activ acest tip de dialog (**fiind aici exemplificate discuțiile dintre România și Ucraina** și discursul privind educația minorităților naționale din Asia Centrală);

- HCNM pregătește lansarea, în iunie 2008, a unor linii directoare pe problema asistenței pe care un stat "înruit" o poate oferi minorității "înruite";

- HCNM facilitează integrarea minorităților naționale pe întreg teritoriul OSCE prin diverse mijloace practice (fiind aici menționate, între altele: limba, implicarea minorităților prin acces la viața publică, acces la funcțiile publice, acces la educație, acces la mijloacele media și mijloace media proprii, etc);

- anul 2008 va marca aniversarea a cinci ani de la lansarea Planului de acțiune privind **îmbunătățirea situației rroma și sinti în regiunea OSCE, iar ODIHR pregătește o retrospectivă a implementării planului. Personal HCNM va acorda o atenție sporită problematicii etniei rroma;**

- **despre Kosovo:** încrederea minorităților din regiune în instituțiile kosovare este scăzută, și principalii actori care influențează dacă Kosovo va rămâne sau nu o societate multi-etnică, sunt autoritățile kosovare și comunitatea internațională; este esențial ca OSCE să continue să joace un rol activ în regiune; o prematură reducere a participării OSCE ar fi putea conduce la scăparea de sub control a situației; **dacă comunități sârbe, sau alte mici comunități, ar decide să părăsească regiunea în viitorul apropiat, ar fi o tragedie, mai ales dacă aceasta ar fi o reacție (parțial) datorată unui eșec asociat acțiunii**

comunității internaționale sau OSCE;

- integrarea prin respectul diversității este răspunsul optim la provocările actuale;

- rolul AP OSCE și al parlamentarilor este important în acest context și parlamentele și structurile interparlamentare trebuie să se implice în munca OSCE și să nu rămână spectatori, iar transparența democratică și controlul parlamentar trebuie să devină o normă în organizațiile internaționale.

Domnul Ambasador Antti Turunen, președintele Consiliului Permanent al OSCE, a expus apoi proiectele OSCE pentru anul 2008, întărind în primul rând opiniile anterioare potrivit cărora decizia arondării viitoarelor președinții până în anul 2011 este benefică. Domnia sa a menționat proiectul PF de a organiza, în anul 2008, un seminar pe problema misiunilor de observare de alegeri și faptul că PF apreciază în mod deosebit cooperarea cu AP OSCE, PiE punând în centrul atenției cooperarea cu toate statele participante OSCE, cu partenerii mediteraneeni și cu societatea civilă. Domnul Turunen s-a exprimat, ca și alți vorbitori, pentru ca OSCE să joace un rol activ în Kosovo, explicând că **Misiunea OSCE din Kosovo va continua să funcționeze pe baza unui buget lunar, câtă vreme nici un stat nu se opune acestei modalități**. În dezbaterile care au urmat s-a sugerat ca OSCE să studieze posibilitatea de a acorda asistență în Afganistan, având în vedere perspectiva alegerilor care vor avea loc în această țară în 2009.

Lucrările **Comisiei pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu** au fost prezidate de domnul Petros Efthymiou (Grecia), vicepreședinte al Comisiei, având în vedere că domnul Leonid Ivanchenko, președintele Comisiei, nu mai este parlamentar.

Domnul Efthymiou a prezentat un material care a trecut în revistă principalele recomandări din Declarația de la Kiev care privesc această comisie, precum și urmările (în planul măsurilor întreprinse de statele OSCE) Declarației, pe domeniile arondate comisiei, astfel:

- pe problema managementul migrației (unde s-a menționat faptul că **Grecia și Republica Moldova au perfectat acorduri bilaterale de readmisie, între altele, și cu România**);

- pe tema transportului aerian de arme mici și armament ușor;
- pe tema privind liberalizarea comerțului transatlantic;
- pe tema strategiei în domeniul securității mediului, **România fiind menționată** ca țară care prin *Strategia Energetică pentru perioada 2007-2020 (prin care se stabilesc instrumentele legale pentru sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiilor regenerabile)* și-a asumat ca obiectiv producerea a 33 % din electricitate pe baze regenerabile până în 2010, ceea ce ar reprezenta 11 % din consumul intern. Pentru a realiza acest obiectiv, România va recurge la utilizarea mecanismului certificatelor verzi pentru atragerea de capital privat destinat dezvoltării surselor de energie regenerabilă, cercetării și eforturilor de dezvoltare.

Domnul Roland Blum (Franța) a prezentat membrilor comisiei ideile sale privind modul de structurare al raportului comisiei în perspectiva Sesiunii anuale de la Astana, raport care va fi centrat pe securitatea mediului.

Doamna Hilda Solis (SUA), Reprezentant special pe probleme de migrație, a

expus în comisie un interesant raport pe tema migrației.

Domnului Efthymiou s-a pronunțat în favoarea conceptului de "abordare globală a migrației" propus de fosta Președinție portugheză a UE.

Domnul Bernard Snoy, Coordonator al activităților economice și de mediu din cadrul OSCE, a prezentat un raport asupra dezvoltărilor din aceste domenii, din OSCE (urmările celui de-al 15-lea Forum pe probleme economice și de mediu din 2007 și activitățile legate de cel de-al 16-lea Forum pe probleme economice și de mediu).

Lucrările **Comisiei pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare** au fost prezidate de domnul Jesus López-Medel (Spania), președintele Comisiei.

Doamna Hilda Solis (SUA) prezentat un material care a inclus o trecere în revistă a principalelor recomandări din Declarația de la Kiev care privesc această comisie, precum și urmările (în planul măsurilor întreprinse de statele OSCE) Declarației, pe domeniile/temele arondate comisiei, astfel:

- tema toleranței și non-discriminării, unde **am reținut menționarea României**, astfel:

a) *România a dezvoltat o Strategie Națională pentru Implementarea Măsurilor privind Prevenirea și Combaterea Discriminării, pentru perioada 2007-2013, prin care se stabilesc, între alte obiective, promovarea de activități mixte cu instituții și organizații de nivel național și internațional în sport, în vederea promovării non-discriminării și a luptei împotriva rasismului în acest domeniu;*

b) *Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) din România lucrează pentru prevenirea, monitorizarea și impunerea de sancțiuni împotriva actelor de discriminare și este implicat în organizarea și promovarea de campanii publice în parteneriat cu ONG-uri. CNCD participă activ la "Decada privind incluziunea rromilor" (2005-2015), o inițiativă internațională a guvernelor din nouă țări central și est-europene sprijinită de Comisia Europeană, Banca Mondială și Fundația pentru o Societate Deschisă.*

c) *Ministerul Culturii din România a inițiat programe pentru promovarea în mod activ a diversității multiculturale (exemplificare: festivalul "Zilele Comunităților Etnice în România").*

- tema egalității de gen, unde am reținut **menționarea României** pentru acțiunile prevăzute în *Strategia națională pentru Oportunități Egale între femei și bărbați (2006-2009) prin care se urmărește îmbunătățirea situației femeilor rromice, a femeilor vârstnice, a femeilor care sunt unice susținătoare de familii și a celor cu dezabilități. Este promovat principiul transparenței la toate nivelurile procesului de angajare, identificarea oportunităților de muncă și furnizarea de informații pentru femeile expuse la marginalizare și excludere socială.*
- activități legate de alegeri, unde **România este menționată** pentru *dezbaterile publice intense privind modificarea actualului sistem electoral parlamentar de la sistemul d'Hondt al listelor proporționale, la sistemul uninominal.*
- tema combaterii traficului de ființe umane, **România fiind menționată** pentru *revizuirea legislației privind protecția copiilor.*
- tema privind apărătorii drepturilor omului și instituțiile naționale pentru drepturile omului.

Doamna Walburga Habsburg - Douglas (Suedia), raportor al Comisei, a insistat pe tema transparenței în procesul legislativ, electoral, administrativ, în activitatea parlamentelor și în statul de drept, afirmând că, după căderea cortinei de fier, a apărut o nouă realitate politică la care nu toate statele s-au adaptat și că este nevoie de mai multă libertate a presei, de mai multe instituții de tip ombudsman și de înțelegerea istoriei moderne, în primul rând prin **accesul la arhive**, temă primită cu mare interes de membrii comisiei.

Domnul Christian Strohal, directorul ODIHR, a vorbit despre rolul crucial al parlamentarilor și al parlamentelor naționale în activitățile de observare de alegeri, exprimând mulțumiri în acest sens, a apreciat apoi sprijinul acordat în acest domeniu de guverne și a regretat faptul că pentru prima oară de când ODIHR organizează astfel de misiuni de observare s-au întâmpinat restricționări **(cu referire la alegerile din Federația Rusă)**.

Cu referire la tema privind apărătorii drepturilor omului, domnul Strohal a apreciat că există îngrijorări motivate și că se lucrează la un nou raport pentru anul 2008. Directorul ODIHR a continuat cu o detaliere a rolului AP OSCE în raport cu tematica gestionată de ODIHR și a prezentat sintetic activitățile ODIHR, subliniind excelența cooperare cu noul PiE și interesul special acordat în acest an situației Roma și Sinti în spațiul OSCE.

În dezbaterile care au urmat au fost remarcate lipsurile din cooperarea între ODIHR și AP OSCE, iar doamna Ludmila Narusova (Federația Rusă) **a reiterat acuzele Delegației din țara sa la adresa ODIHR (privind utilizarea de standarde duble, presiuni politice și ideologice, diferențe între declarațiile și acțiunile ODIHR)**.

Domnul Strohal a răspuns întrebărilor menționând că o misiune de observare de alegeri presupune circa un an de muncă și detaliind dificultățile întâmpinate în relația cu autoritățile din Federația Rusă în punerea la punct a misiunilor de observare preconizate pentru alegerile parlamentare și prezidențiale de la finele anului 2007 și începutul anului 2008. Domnia sa a acuzat în special faptul că, în acest caz, Misiunea de evaluare a necesităților nu a putut fi pusă în practică și a afirmat că ODIHR observă și nu participă la procesul politic, iar munca ODIHR este publică și transparentă.

Ultima prezentare din agenda comisiei a fost susținută de domnul Miklos Haraszti, Reprezentantul OSCE pentru libertatea presei, care a informat parlamentarii despre munca sa, despre mijloacele prin care au fost sprijinite țările în realizarea angajamentelor acestora în domeniul pluralismului și transparenței media, evidențiind rapoartele din anul 2007 care privesc înregistrarea presei scrise și comportamentul presei și al forțelor de poliție din timpul demonstrațiilor politice. De asemenea, a menționat studiul din 2007 privind accesul media la informație în cele 56 state OSCE (și elementele urmărite în acest studiu), precum și recenzia privind proiectele legislative referitoare la media din unele state OSCE.

Concluzionând, domnul Haraszti a subliniat ca acțiuni necesare: continuarea dezincriminării calomniei și ofensei de defăimare și a trecerii acestora către instanțele civile și excluderea civililor de la încălcarea secretului informațiilor.

În încheiere, domnul Haraszti a atenționat asupra restricționărilor excesive care au urmat "crizei caricaturilor" cu efecte în diminuarea libertății dezbaterilor și apoi a făcut un apel către parlamente și parlamentari pentru a nu se implica în disputele de interpretare istorică deoarece legile astfel rezultate pot contribui,

dincolo de eventuale beneficii de moment, la inducerea pe termen lung a unor noi tensiuni între națiuni.

În partea a doua a zilei de 22 februarie a.c., a avut loc **dezbaterea specială**, care a reunit toți participanții la reuniune.

Prima temă supusă dezbaterii a fost KOSOVO.

În preambulul dezbaterii, **domnul Ambasador Albert Rohan, Trimisul special al UNOSEK, a prezentat succint situația actuală din Kosovo și principalele elemente care definesc Planul Ahtisaari**, astfel:

- prin declarația de independență adoptată, Parlamentul din Kosovo s-a angajat la implementarea integrală a propunerii avansate de domnul Martti Ahtisaari (independență supervizată internațional, prezență continuă militară și civilă, prevederi extinse privind protecția comunității sârbe și a altor minorități din Kosovo);
- au avut loc 17 runde de negocieri intensive între părți, două dintre ele la cel mai înalt nivel politic, fără ca părțile să reușească o înțelegere (context în care a apărut propunerea domnului Ahtisaari);
- problema este că suveranitatea Serbiei și independența Kosovo nu pot fi combinate;
- au existat rațiuni care au condus, prin Planul menționat, la soluția pentru independență și atunci au fost incluse măsuri pentru a lua în calcul și poziția Serbiei, rezultatul fiind un compromis care ar putea permite o viață normală și sigură pentru sârbii din Kosovo;
- există determinare pentru implementarea acestor măsuri la nivelul misiunii civile internaționale și al Guvernului din Kosovo, dar este nevoie de cooperarea celor vizați, a sârbilor, deoarece o continuare a atitudinii de boicot nu îi va ajuta;
- este un moment de emoție și dreptul oamenilor de a-și afirma convingerile trebuie respectat.

Au urmat luările de poziție ale participanților din ale căror intervenții am reținut principalele idei, mai jos prezentate.

Doamna Suzana Grubjesic (președinta Delegației din Serbia):

- declarația instituțiilor provizorii ale auto-proclamatului guvern din Kosovo și Metohija a violat brutal Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al ONU (**CS ONU**), iar Serbia nu va tolera aceasta;
- declarația reprezintă o mare amenințare pentru temelia OSCE;
- Kosovo nu reușește să ajungă la standardele dorite în pofida banilor investiți aici de comunitatea internațională;
- prin ultimele acțiuni autoritățile din Pristina au decis să destabilizeze regiunea;
- Kosovo nu este unic și legitimarea sa înseamnă legitimarea unei doctrine;
- Kosovo nu poate ocupa un loc în OSCE.

Domnul Aldo Bumci (Albania):

- declarația autorităților din Kosovo nu surprinde și Delegația din Albania are convingerea că un Kosovo independent și democratic reprezintă cea mai bună soluție;
- pentru aceasta este nevoie de contribuția kosovarilor albanezi și de respect pentru minorități și este de dorit ca minoritatea sârbă să participe la acest proces;
- Kosovo este un caz unic;

- Albania va dezvolta relații puternice cu noul stat;
- a fost salută Misiunea UE în Kosovo.

Domnul Pawel Poncyljusz (președintele Delegației din Polonia):

- cazul Kosovo este unic și nu poate fi utilizat ca precedent;
- dorește un Kosovo democratic, independent, cu perspectivă europeană;
- prezența Misiunii OSCE în Kosovo trebuie să continue;
- raportul privind Planul Ahtisaari a fost foarte util;
- argumentele pentru independență sunt legate de valorile Secolului XXI;
- Serbia a pierdut dreptul asupra Kosovo;
- problema drepturilor omului este mai importantă decât cea a suveranității;
- dorește să vadă Serbia membră a UE.

Domnul Ben Cardin (SUA):

- cetățenii au plătit un preț greu datorită lui Milosevic;
- Kosovo este ultimul conflict nerezolvat din fosta Iugoslavie;
- ambasadele trebuie protejate;
- SUA recunoaște independența Kosovo;
- supervizarea internațională este necesară și o eventuală întârziere ar încuraja turbulențele;
- Kosovo nu poate fi un precedent.

Domnul Oleh Bilorus (Ucraina):

- situația din Kosovo nu va rezolva consecințele pentru securitatea globală a Europei;
- se impune o soluție negociată prin mecanismele internaționale;
- apreciază că statutul final trebuie să fie acceptat de către toate părțile implicate, în baza Rezoluției 1244 și a Actului de la Helsinki.

Domnul Cristian Rădulescu (președintele Delegației Parlamentului României):

"România a luat notă cu profundă îngrijorare de proclamarea unilaterală, în ziua de 17 februarie 2008, de către autoritățile de la Priștina, a independenței provinciei Kosovo.

Pe 18 februarie, Președinția României, Parlamentul și Guvernul au adoptat poziții foarte asemănătoare în ceea ce privește declarațiile făcute de autoritățile de la Priștina la data de 17 februarie.

Consecventă poziției sale, România nu recunoaște declararea unilaterală a independenței provinciei Kosovo, considerând că nu sunt îndeplinite condițiile pentru recunoașterea noii entități.

România subliniază faptul că decizia autorităților de la Priștina, ca și eventuala recunoaștere a independenței unilateral declarate, de către alte state, nu pot fi interpretate ca un precedent pentru alte zone și nici drept recunoaștere sau garantare a drepturilor colective pentru minoritățile naționale.

Romania își reafirmă sprijinul pentru orice politică în zona Europei de Sud-Est, menită să sprijine stabilitatea și securitatea regională și să asigure, în continuare, manifestarea țării noastre ca membru responsabil al Organizației Națiunilor Unite, al Uniunii Europene și al Alianței Nord-Atlantice".

Domnul Grigore Petrenko (președintele Delegației din Republica Moldova):

- suntem preocupați de declarația din 17 februarie 2008 care proclamă independența unei părți a unui stat recunoscut;
- Rezoluția 1244 a CS ONU, Carta ONU și Actul Final de la Helsinki nu sunt în linie cu recunoașterea;
- există riscuri majore prin escaladarea tensiunilor nu doar în Europa, ci în întreaga lume;
- credem că nu au fost epuizate toate posibilitățile și trebuie ca problema Kosovo să fie rezolvată din perspectivă europeană, cu respectarea suveranității Serbiei, a Cartei ONU și a Actului Final de la Helsinki.

Domnul Joao Soares (președintele Delegației din Portugalia):

- nu este doar problema creării unui nou stat, trebuie avute în vedere o serie de principii care privesc drepturile omului, dezvoltarea durabilă, etc;
- importantă este semnarea de către Serbia a Acordului de Stabilizare și Asociere cu UE și perspectiva Serbiei în raport cu UE;
- OSCE trebuie să fie prezentă în Kosovo și chiar AP OSCE ar trebui să trimită o echipă parlamentară în Kosovo.

Domnul Jerry Grafstein (Canada):

- Canada este divizată în problema Kosovo: Guvernul canadian s-a pronunțat pentru declarație din 17 februarie 2008, iar opoziția a spus că nu este cazul;
- Serbia și Kosovo sunt parte a spațiului OSCE și trebuie să promovăm drepturile democratice și alte principii pentru care noi, AP OSCE, avem expertiză;
- ***sugerez să încurajăm idea de a trimite în Kosovo o echipă de parlamentari ai AP OSCE, sub conducerea lui Roberto Batelli***, pentru a ne asigura că mandatul OSCE continuă.

Doamna Bahar Muradova (președinta Delegației din Azerbaidjan):

- toate statele sunt legate de recunoașterea dreptului internațional al inviolabilității frontierelor;
- încercarea din Kosovo nu respectă acest drept;
- Kosovo este un exemplu special care nu este consistent și nu justifică violarea teritoriului Serbiei și al altor norme internaționale;
- o astfel de acțiune unilaterală este nejustificată chiar dacă nu s-a reușit consensul părților;
- cerem nerecunoașterea legitimității Kosovo.

Domnul Alexander Kozlovski (președintele Delegației din Federația Rusă):

- ziua de 17 februarie 2008 este o zi întunecată, declarația fiind periculoasă, iresponsabilă și fără sens câtă vreme nu există o înțelegere între Belgrad și Priștina;
- constituie o violare a Cartei ONU, a Rezoluției 1244 și a Actului de la Helsinki;
- sârbii kosovari nu recunosc această declarație;
- teritoriul Kosovo este și mai izolat ca anterior și există riscuri enorme în zonă, consecințele fiind imprevizibile;
- dorim un proces în acord cu dreptul internațional;
- Kosovo constituie un precedent periculos care poate aplica pentru orice alt caz. ***Kosovo va fi un precedent !***

Domnul Morten Hoeglund (președintele Delegației din Norvegia):

- un număr de state au recunoscut deja Kosovo dar apar și o serie de

întrebări;

- stabilitatea regiunii se dovedește problematică și recunoașterea Kosovo o mare responsabilitate;

- "președintele George Bush a spus că va asigura pacea în Kosovo. Pot doar să sper că va fi așa!";

- și-a exprimat temerea că cei care nu recunosc Kosovo vor avea mari probleme de înfruntat;

- rolul OSCE este unul foarte important;

- Kosovo este o societate multiethnică și toți cetățenii din Kosovo au drepturi;

- prezența comunității internaționale este esențială.

Domnul Giuseppe Morganti (președintele Delegației din San Marino):

- trebuie să fim total imparțiali și suntem pentru ca OSCE să fie prezent în Kosovo.

Doamna Isabel Ponzuelo (președinta Delegației din Spania):

- decizia de a declara independența Kosovo în loc să aducă o soluție a creat un nou conflict;

- în Spania credem că dreptul internațional a fost violat;

- Kosovo nu este diferit sau special;

- va fi foarte dificil în cazul unui nou conflict să-l mai rezolvăm;

- am creat o diviziune internațională și se vede că Europa este divizată;

- orice minoritate (majoră local) poate solicita independența de restul teritoriului.

Domnul Petros Efthymiou (Grecia):

- credem că autonomia nu era singura soluție;

- deoarece soluția nu are bază în dreptul internațional, în câțiva ani prin efectul de domino putem fi cu 60 mai multe state în OSCE;

- se impune să nu facem un precedent, iar stabilitatea și pacea au nevoie de principii;

- Misiunea OSCE trebuie să fie cât mai neutră și să ajute în zonă.

Domnul Andrew MacKinlay (Marea Britanie):

- a precizat că vorbește în nume personal;

- insuficienta recunoaștere pentru Kosovo reprezintă un genocid al Actului de la Helsinki;

- apreciază că sunt alternative;

- să nu fim naivi, cazul Kosovo nu este unic;

- câtă vreme state ca România și Spania se declară împotriva declarației din 17 februarie 2008, ce perspective sunt ca Kosovo să ajungă în UE ?

Domnul Josselin de Rohan (Franța):

- susține dreptul cetățenilor la autodeterminare;

- Kosovo este o problemă a Europei și UE trebuie să se implice;

- OSCE împreună cu UE pot furniza sprijin;

- este un proces istoric unic și de neocolit;

- violențele comise de sârbi aduc atingere democrației.

Domnul Riccardo Migliori (Italia):

- atitudinile diferite arată că avem o problemă foarte dificilă și asta presupune o mare responsabilitate;

- ceea ce poate face OSCE a spus bine domnul Grafstein: este nevoie de inițiative.

Domnul Coskun Cörüz (președintele Delegației din Olanda):

- declarația unilaterală conduce la creșterea violenței și a polarizării;
- preferăm o decizie a CS ONU;
- decizia noastră depinde de statul de drept, de poziția minorităților, de dezvoltarea durabilă.

Doamna Marieluise Beck (Germania):

- Guvernul Federal german a decis să recunoască Kosovo dar nu este nici un triumf în aceasta, fiind foarte preocupați de efecte;
- situația trebuie privită și istoric, nu doar prin dreptul internațional;
- două principii trebuie puse la bază: integritatea statelor și nevoia de a preveni atrocități și genocid;
- ambele popoare, sârb și kosovar, pot fi în UE.

Doamna Arta Dade (Albania):

- alegerea noilor autorități în Kosovo reprezintă finalul unei etape;
- fără stabilizare regiunea se va prăbuși;
- minoritatea sârbă nu mai este a Belgradului;
- recunoașterea imediată a Kosovo de către principalele democrații care au fondat OSCE este relevantă;
- speră că OSCE va juca un rol important în Kosovo.

Domnul Jesus López-Medel (Spania):

- un stat are nevoie de timp pentru a ieși la suprafață și dacă Kosovo va rămâne slab, va fi un stat eșuat;
- decizia proclamării independenței slăbește dreptul internațional și se generează o problemă și mai mare;
- Serbia și Kosovo sunt în inima Europei.

Domnul Konstantinos Alysandrakis (Grecia):

- a precizat că prezintă opinia Partidului Comunist din Grecia;
- acesta condamnă cu tărie declarația de independență a Kosovo care încalcă Rezoluția 1244 și Actul de la Helsinki;
- această declarație reprezintă un proces care continuă decizia UE de a recunoaște state desprinse din fosta Iugoslavie;
- Kosovo va fi un precedent, indiferent de declarații;
- condamnă decizia UE de a trimite forțe de poliție.

Domnul Milan Cvikl (Slovenia):

- declarația de independență a Kosovo înseamnă eșuarea noastră în a găsi o soluție negociată, adică trebuie să facem mai mult în continuare;
- fără apartenență la UE și NATO regiunea nu va evolua;
- se pronunță pentru rolul important al Misiunii OSCE în Kosovo.

Domnul Ilir Bano (Albania):

- nu există nici o lege care să expatrieze o altă națiune și nu se justifică colonizarea unei alte națiuni;
- declarația de independență a Kosovo deschide o nouă eră în regiune;
- tensiunile dintre sârbi și kosovari vor dispărea;
- garanțiile acordate minorităților din Kosovo sunt bune;
- vede optimist viitorul și se pronunță pentru prezența Misiunii OSCE în Kosovo.

Concluzionând această secțiune de dezbateri, domnul Lennmarker, președintele AP OSCE, a apreciat nevoia tot mai mare de dialog și de instituții

atunci când există temeri, menționând aici Misiunea OSCE în Kosovo. Va analiza împreună cu domnul Roberto Batelli propunerea de trimitere a unei echipe de parlamentari ai AP OSCE în zonă.

Temele supuse dezbaterii în a doua secțiune au fost: Scutul anti-rachetă (MD) și Tratatul privind Forțele Armate Convenționale din Europa (TCFE). Au avut loc luări de poziție ale participanților, din ale căror intervenții am reținut principalele idei, mai jos prezentate.

Domnul Pawel Poncyljusz (președintele Delegației Poloniei):

- trebuie reluat dialogul cu Rusia și alte părți pentru a găsi soluții acceptabile pentru TCFE;

- solicităm Rusiei să-și reconsidere poziția;

- nu vedem o relație directă între cele două teme aici în discuție.

Domnul Alexander Kozlovski (președintele Delegației din Federația Rusă):

- nu Rusia este cea care ar trebui să fie deschisă în privința TCFE;

- noi am declarat un moratoriu pe tema TCFE;

- în problema MD, dacă aceasta este doar o măsură defensivă, decizia unilaterală a SUA nu va ajuta la întărirea securității (cu referire la amplasamentele din Cehia și Polonia);

- nu suntem împotriva unui sistem MD, ci vrem să fim parte din el și dorim să lucrăm prin măsuri mixte și nu unilaterale.

Domnul Petr Bratsky (președintele Delegației Cehiei):

- suntem convinși că MD reprezintă o problemă de interes de securitate pentru toată Europa și vom continua negocierile.

Domnul Konstantinos Alysandrakis (Grecia):

- nu crede în motivațiile prezentate de autoritățile din SUA pentru distrugerea recentă a satelitului artificial;

- efortul Rusiei de a controla resursele conduce la diviziuni.

Doamna Louise Slaughter (SUA):

- a precizat că vorbește în nume propriu;

- MD în Europa este prematur;

- în Cehia și Polonia populația a anunțat o semnificativă opoziție și de aici apare riscul subminării credibilității americane;

- Rusia ar trebui să îndeplinească angajamentele din 1999 și să retragă trupele din Georgia și Republica Moldova.

Doamna Gilda Gilroy (Marea Britanie):

- este regretabil că Rusia a suspendat unilateral TCFE în decembrie 2007.

Domnul Orhan Diren (Turcia):

- suntem dezamăgiți de decizia Rusiei din decembrie 2007 și sperăm ca Rusia să manifeste înțelegere, noi fiind deschiși dialogului constructiv.

Doamna Uta Zapf (Germania) :

- avem o suspendare a întregului Tratat de către Rusia;

- Tratatul trebuie salvat și trebuie să eliminăm tensiunile;

- avem nevoie de o analiză mixtă asupra amenințărilor.

Domnul Musa Umarov (Federația Rusă):

- suspendarea din decembrie 2007 a constituit un pas un bun deoarece am fost în circumstanțe excepționale: siguranța Rusiei necesita măsuri urgente;

- totul depinde de specificul situației militare care evoluează și așteptăm ca

partenerii noștri să ia măsuri de care noi am discutat în forumurile internaționale în repetate rânduri;

- nu este nimic exagerat în cererile noastre și impresia generală este că partenerii noștri așteaptă ca noi să luăm măsuri;

- suntem pregătiți să negociem pe această temă și prezența trupelor ruse în Georgia și Moldova este în acord cu toate normele.

Concluzionând această secțiune de dezbatere, domnul Lennmarker, președintele AP OSCE, a apreciat că TFCE trebuie menținut și că trebuie să existe mecanisme pentru soluționarea problemei MD.

Doamna Tone Tingsgård (Suedia), Reprezentant special pentru problema egalității de gen, a prezentat apoi raportul său pe acest domeniu, care a fost unul critic. În dezbaterile ulterioare prezentării au fost avansate diverse propuneri de îmbunătățire a reprezentării femeilor la activitățile OSCE, inclusiv în funcțiile din cadrul OSCE, între propuneri figurând și instituirea unei norme minime de reprezentare pentru femei în delegațiile naționale a AP OSCE (propunere care se va debata la Sesiunea de la Astana).

Au urmat rapoartele celor care au prezidat lucrările comisiilor generale ale Adunării, ocazie cu care au fost reflectate sintetic dezbaterile din comisii (anterior prezentate).

Cuvântul de închidere a aparținut președintelui AP OSCE, domnul Göran Lennmarker, care a apreciat dezbaterile pline de conținut și a mulțumit participanților pentru ideile avansate, precum și organizatorilor pentru condițiile asigurate.

Președintele Delegației Parlamentului României, domnul deputat Cristian Rădulescu, a avut, inclusiv în data de 23 februarie a.c., discuții privind problematica OSCE cu reprezentanți ai Misiunii Permanente a României pe lângă organizațiile internaționale de la Viena, Misiune care a acordat asistență membrilor Delegației pe durata reuniunii.

*Având în vedere atenția acordată în general de România problematicei din OSCE, **avansăm Biroului Permanent propunerea de difuzare a prezentei informări** către:*

- *Ministerul Afacerilor Externe, în calitatea acestuia de depozitar în România a problematicei OSCE;*
- *Comisia pentru politică externă.*

Din partea Delegației Parlamentului României la AP OSCE:

Deputat Cristian Rădulescu

Deputat Rodica Nassar

Deputat Vladimir Mircea Fârșirotu

Deputat Attila Kovács

